

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту

(повна назва)

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету ІТМ

В.Дорош

Володимир ДОРОШЕНКО

(підпис, ім'я, прізвище)

«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)

спеціальність 051 Економіка

(код і повна назва спеціальності)

освітньо-наукова програма Економіка

(професійна або наукова)

Економіка

(повна назва програми)

Харків – 2023 р.

Розробники: І.В. Колупаєва, професор кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, д.е.н., професор
Т.В. Полозова, завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, д.е.н., професор
(ініціали, прізвище, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Протокол від «29» серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Тетяна ПОЛОЗОВА

(ім'я, прізвище)

Гарант освітньо-наукової програми

(підпис)

Ірина КОЛУПАЄВА

(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною комісією факультету ІТМ

Протокол від «30» серпня 2023 р. № 1

Голова методичної комісії

(підпис)

Аліна ШАФРОНЕНКО

(ім'я, прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* – 2	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
	3-й	-
Індивідуальних завдань: КР –	Семестр	
Загальна кількість годин* – 60	6-й	-
	Кількість годин	
	60	-
	Навчальні заняття: 1)лекції, год.	
Мова навчання – українська	-	-
	2)практичні, год.	
	-	-
	3)лабораторні, год.	
	-	-
	4)консультації, год.	
	-	-
	Самостійна робота, год.	
	60	-
	в тому числі: КР, год.	
-	-	
Вид контролю: залік		

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни (складається із змістових модулів). Рекомендована кількість модулів дорівнює кількості контрольних точок.

2 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Педагогічна практика є невід'ємною складовою програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і призначена для набуття ними компетентностей щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і професійної підготовки здобувачів різних рівнів вищої освіти до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.

У даній програмі розглядаються загальні питання організації, проведення й підведення підсумків педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка» у Харківському національному університеті радіоелектроніки.

Робоча програма педагогічної практики розроблена на основі Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному університеті радіоелектроніки, затвердженого Наказом ХНУРЕ від 02.02.2021 № 53; Положення про педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Харківському національному університеті радіоелектроніки, затвердженого Наказом ХНУРЕ від 08.07.2021 № 221; освітньо-наукової програми «Економіка» за спеціальністю 051 Економіка відповідно до нормативно-правових актів:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261;
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341;
- Наказу МОН України «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» від 08.04.1993 № 93 та інших нормативних актів.

Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка» проходять практику протягом третього року навчання. Загальний обсяг практики визначається навчальним планом і складає 60 годин (2 кредити ЄКТС).

3 МЕТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЇЇ ПРОХОДЖЕННЯ

3.1 Мета проходження педагогічної практики:

поглиблення і закріплення знань аспірантів з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування умінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних інноваційних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного економічного напрямку.

3.2 Завдання педагогічної практики:

- отримання здобувачами знань з методики навчання спеціальних дисциплін за профілем підготовки;
- розвиток викладацьких навичок з психології викладання та педагогічної майстерності;
- оволодіння навичками та умінням виконувати навчально-методичну роботу викладача закладу вищої освіти.

3.3 Відповідно до освітньої програми підготовки доктора філософії в галузі економіки серед видів діяльності, якими можуть займатися випускники аспірантури, є викладацька діяльність у сфері економіки. Реалізація виробничих функцій в межах об'єкту діяльності фахівця – освітнього процесу у закладі вищої освіти – вимагає від майбутнього доктора філософії теоретичних знань і практичних умінь та навичок щодо:

- *предмету діяльності* – відповідної дисципліни фундаментального або професійно-орієнтованого циклу підготовки фахівців з економіки;
- *продукту діяльності* – систематизації інформації в межах обраної дисципліни за окремими темами згідно з робочою програмою курсу у вигляді опорних конспектів лекційних занять та методичних розробок для проведення семінарських чи практичних занять;
- *процедури діяльності* – способу передачі інформації студентській аудиторії через проведення лекційних та семінарських (практичних) занять згідно з графіком навчального процесу.

За результатом проходження педагогічної практики аспіранти повинні:

знати:

- правові та нормативні основи функціонування системи вищої освіти;

– основні нормативні документи вищої освіти (освітня програма, навчальний план, робоча програма, індивідуальний план викладача тощо) та їх роль в організації освітнього процесу;

– сучасні досягнення та тенденції розвитку наукового, навчально-методичного напрямку кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою;

– основи навчально-методичної роботи у закладах вищої освіти;

– основи педагогічної культури та майстерності, сучасні педагогічні технології;

– заходи контролю та оцінювання знань студентів;

уміти:

– виконувати методичну роботу з планування та організації навчального процесу;

– формувати загальну стратегію вивчення дисципліни;

– конкретизувати мету вивчення будь-якого фрагмента навчально-методичного матеріалу дисципліни відповідно до профілю освітньої програми;

– розробляти навчально-методичні матеріали для упровадження педагогічної діяльності, використовувати дидактичні методи навчання;

– планувати лекційні, практичні та лабораторні заняття, складати розрахункові завдання, ситуаційні моделі, тести;

– активувати діяльність студентів до навчання та практичної зацікавленості у відповідній спеціальності;

– реалізовувати систему контролю та оцінювання знань студентів, їх ступінь освоювання навчального матеріалу;

– аналізувати труднощі, що виникають під час педагогічної діяльності, їх вирішення та попередження;

володіти:

– здатністю сформувати системний науковий світогляд, опанувати принципи критичного мислення, основи професійної етики та загального культурного кругозору;

– здатністю демонструвати поведінку зрілої особистості, яка володіє цілісним та системним психолого-педагогічним та науковим світоглядом, розумінням завдань та методів викладання на сучасному етапі розвитку суспільства та освіти; опанувати базові знання і уміння наукового пошуку й використання його результатів у реальній практичній діяльності; застосовувати прийоми ефективної комунікації в професійному середовищі;

– здатністю до пошуку, обробки та узагальнення науково-технічної інформації з різних джерел (у тому числі іншомовної літератури за фахом);

- здатністю навчатися та самонавчатися, генерувати нові ідеї;
- здатністю до продукування нових ідей і розв’язання комплексних проблем на основі застосування методології наукових досліджень та інструментів наукової діяльності.

3.4 Передумови для проходження педагогічної практики: засвоєння програми дисциплін «Психолого-педагогічні основи науково-педагогічної діяльності», «Особливості сучасної наукової комунікації».

3.5. Педагогічна практика здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка» спрямована на формування **спеціальних (фахових) (СК) компетентностей**, визначених відповідною освітньо-науковою програмою:

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп’ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Відповідно до освітньої програми очікувані **результати навчання (РН)** включають уміння:

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

PH08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

PH09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

4 ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1 Зміст педагогічної практики визначається необхідністю набуття компетентностей для подальшої викладацької діяльності та досягнення результатів навчання, визначених освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Педагогічна практика має комплексний характер та складається з наступних напрямів:

1) навчальна робота – набуття аспірантом компетентностей, знань, навичок, що сприятимуть викладацькій діяльності, проведенню аудиторних занять з викладання дисциплін за спеціальністю;

2) методична робота – набуття аспірантом компетентностей, знань, навичок, що забезпечують методичну складову навчальної діяльності та навички підготовки методичної документації;

3) організаційна робота – набуття компетентностей та досвіду організації та проведення поза аудиторної та виховної роботи зі здобувачами вищої освіти різних рівнів.

Педагогічна практика для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти складається з наступних напрямів діяльності:

– знайомство з нормативно-правовою базою, що встановлює порядок організації та проведення освітнього процесу у закладах вищої освіти та Харківському національному університеті радіоелектроніки зокрема;

– вивчення досвіду викладацької діяльності провідних викладачів університету, кафедри, на якій навчається аспірант;

– розробка проєктів змісту аудиторних занять, що забезпечує послідовне викладення матеріалу та його засвоєння здобувачами вищої освіти;

– розробка проєктів навчально-методичного забезпечення для проведення занять та контролю знань здобувачів вищої освіти;

– самостійне проведення навчальних занять;

- індивідуальна робота з вивчення дисциплін та проведення наукових та практичних досліджень зі здобувачами вищої освіти;

- організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

За необхідності у разі згоди керівника практики здобувач може опанувати додаткові напрями педагогічної практики:

- організація та проведення студентського наукового гуртка за напрямом дослідження;

- проведення заходів, що дозволяє аспіранту опанувати додаткові навички організаційної та методичної роботи;

- участь у створенні індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти завдяки залученню їх до наукової діяльності тощо.

4.2. Педагогічна практика проводиться по закінченню вивчення основних фахових дисциплін освітньої складової, що створює умови для виконання здобувачами в період практики конкретних завдань, безпосередньо пов'язаних із теоретичними курсами.

Базою практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка» є кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. За необхідності, за погодженням з науковим керівником та завідувачем кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою базою практики може бути визначена інша кафедра університету або кафедра іншого закладу вищої освіти, науково-дослідна установа, інша організація, в якій практикант може отримати компетентності щодо викладацької діяльності та педагогічний досвід.

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики;

- допомагає скласти індивідуальний план практики аспіранта, конкретизувати відповідно до програми практики зміст занять та затверджує план на весь період;

- узгоджує з аспірантом дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики;

- узгоджує з іншими викладачами проведення навчальної та методичної роботи аспіранта (за необхідності);

- надає необхідну методичну літературу щодо викладання дисципліни;
- надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі здобувачами вищої освіти, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про проходження практики.

Педагогічна практика за рішенням кафедри може бути зарахована у разі, коли здобувач професійно провадить в університеті викладацьку діяльність (за трудовим договором або іншим видом договору), за умови що така робота відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше 50 % часу відводиться на загально-професійну підготовку за програмою практики.

4.3 При проходженні педагогічної практики аспірант має *право*:

- перед початком практики ознайомитися з програмою практики;
- з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки, завідувача відділу аспірантури та докторантури;
- вимагати забезпечення нормальних умов щодо техніки безпеки, праці та виробничої санітарії, тривалості робочого дня;
- вносити пропозиції з удосконалення організації практики;
- за попередньою домовленістю відвідувати заняття провідних викладачів Харківського національного університету радіоелектроніки з метою вивчення методики викладання, знайомства з науково-педагогічним досвідом;
- до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів.

4.4 Для успішного проходження педагогічної практики аспіранти-практиканти *зобов'язані*:

- пройти інструктаж із техніки безпеки на робочому місці, вивчити правила охорони праці, дотримуватися правил техніки безпеки і виробничої санітарії;
- перед початком практики ретельно ознайомитись з програмою педагогічної практики
- виконувати правила внутрішнього розпорядку, розпорядження та накази Харківського національного університету радіоелектроніки;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, та рекомендації керівника;

- бути присутнім на всіх організаційно-методичних заходах кафедри;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з педагогічної практики;
- подати письмовий звіт з проходження педагогічної практики.

5 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Завдання на педагогічну практику визначається індивідуальним планом роботи аспіранта та затверджується на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Формування завдання відбувається з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта, тематики дисертаційної роботи та дисциплін, які викладаються на кафедрі.

6 ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з педагогічної практики здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється керівником практики упродовж проходження аспірантами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи з проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспіранта упродовж передбаченого періоду.

За результатами проходження практики аспірант надає кафедрі такі звітні документи:

- 1) індивідуальне завдання педагогічної практики;
- 2) звіт з проходження педагогічної практики.

Атестація за підсумками практики проводиться на основі захисту оформленого звіту та відгуку керівника.

При виставленні диференційованої оцінки враховується рівень теоретичної підготовки аспіранта, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до здобувачів різних рівнів вищої освіти, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

На підставі наданих аспірантом документів на засіданні кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного

університету радіоелектроніки приймається рішення про проходження аспірантом практики та виставляється оцінка.

Після захисту звіту про проходження практики аспірант надає до відділу аспірантури звіт та відгук керівника про проходження педагогічної практики.

7 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

7.1 До критеріїв оцінювання рівня проведення лекції відносяться: тема лекції (наявність вступу з чітким формулюванням теми; постановка завдання, логічна послідовність у викладенні матеріалу; наявність висновків; дисципліна студентів під час лекції), науково-методичний рівень лекції (чіткість викладання матеріалу; темп, контакт з аудиторією; забезпечення можливості конспектування, уміння спонукати слухачів до творчої оцінки розглянутих наукових проблем, уміння раціонально користуватися дошкою), відповідність теми та змісту лекції робочій програмі з даної дисципліни; зв'язок лекції з підручником, навчальним посібником тощо; забезпечення лекції наочними засобами, технічними засобами навчання та методичні прийоми їх використання.

7.2 До критеріїв оцінювання рівня проведення практичного заняття відносяться тема заняття (чітке формулювання мети; оперативна перевірка домашніх завдань, ступінь підготовки студентів до виконання завдань на даному занятті; постановка загальної проблеми та її обговорення за участю студентів; виконання завдань з їх обговоренням, виконання контрольних завдань, їх перевірка, оцінювання; уміння викладача залучати всіх студентів до активної роботи під час заняття; уміння викладача підтримувати дисципліну студентів під час заняття), науково-методичне забезпечення практичного заняття (наявність і якість методичних розробок; наявність тестів для виявлення ступеня оволодіння студентами теоретичними положеннями, наборів завдань різної складності для виконання їх студентами на занятті; зв'язок практичного заняття з лекційним курсом; методичні прийоми, які використовуються викладачем під час проведення заняття та оцінки його результатів; ступінь особистої участі викладача у розробленні методичного забезпечення даного виду занять).

7.3 Письмовий звіт з педагогічної практики разом з іншими документами (графіки, робочі записи, методичне забезпечення) подаються на рецензування безпосередньому керівнику практики у термін, який визначається організацією освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки.

7.4 Оцінка проходження педагогічної практики складається із суми балів, які виставляються науковим керівником на основі розгляду змісту звіту про практику та за підсумком відвідування занять, які провів аспірант. За результатами перевірки звіту науковий керівник визначає оцінку, на яку заслуговує аспірант, та вказує її у відгуку про проходження педагогічної практики.

Загальна оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, рекомендацій керівника практики, рівня знань та рівня захисту звіту за стобальною шкалою («зараховано», «незараховано»), яка характеризує успішність аспіранта.

7.5 З метою об'єктивної оцінки знань та умінь, набутих аспірантами під час проходження практики, оцінювання практики проводиться з урахуванням завдань та критеріїв їх оцінки.

Шкала балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за педагогічну практику відповідно до завдань

№ з/п	Зміст завдання	Максимальна кількість балів
1	План-проспект лекційного заняття, конспект лекції (презентація)	20
2	План семінарського (практичного) заняття, тести, розрахункові та ситуаційні завдання	10
3	Методика проведення лекційного заняття	20
4	Методика проведення семінарського заняття	20
5	Наочний матеріал	10
6	Оформлення звіту з практики та захист	20
	Загальна максимальна сума балів	100

Критерії оцінювання педагогічної практики аспірантів

Шкала	Критерії оцінювання
<i>Незадовільно, незараховано F(1-34)</i>	Не виконані завдання практики. Виявлені проблеми встановлення контакту зі студентами та викладачами, не сформовані уміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація не оформлена
<i>Незадовільно, незараховано FX(35-59)</i>	Завдання виконані частково, не в повному обсязі. Виявлені проблеми встановлення контакту зі студентами та викладачами, не сформовані уміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками
<i>Задовільно, зараховано E (60-65)</i>	Завдання практики виконані не повністю, допущені неточності. Здобувач не проявив сумлінне ставлення, наполегливість та старанність у підготовці, організації та проведенні навчальних занять. Здобувач дотримувався принципів академічної доброчесності. Документація оформлена неповно, з помилками. Звітна документація оформлена неповністю або оформлена з помилками
<i>Задовільно, зараховано D (66-74)</i>	Завдання виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Здобувач використовував найбільш поширені методи, засоби і технології навчання і викладання у педагогічній діяльності. Здобувач проявив недостатньо сумлінне ставлення, наполегливість та старанність у підготовці, організації та проведенні навчальних занять, але дотримувався принципів академічної доброчесності. Звітна документація оформлена неповністю або оформлена з помилками
<i>Добре, зараховано C (75-89)</i>	Завдання практики всі виконані, але в неповному обсязі або з незначними помилками. В ході виконання завдань, зокрема підготовка до навчальних занять, здобувачем допускалися незначні помилки. Здобувач показав достатні уміння проводити навчальні заняття, але вони шаблонні. Здобувач дотримувався принципів академічної доброчесності. Звітна документація оформлена згідно з вимогами
<i>Відмінно, зараховано B (90-95)</i>	Всі завдання практики виконані правильно, але недостатньо повно. Здобувач виявив уміння застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Здобувач показав уміння організовувати освітній процес, використав декілька методів навчання, але не виявлено творчого, індивідуального підходу до проведення заняття. Здобувач опанував уміння встановлювати комунікації з студентами та викладачами; продемонстрував критичне мислення, самоаналіз досягнутих результатів. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. Здобувач дотримувався принципів академічної доброчесності
<i>Відмінно, зараховано A (96-100)</i>	Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено уміння студента застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Здобувач показав високий рівень умінь проводити лекційні та практичні заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, будувати на високому рівні стосунки зі студентами і викладачами. Здобувач продемонстрував критичне мислення, самоаналіз досягнутих результатів, активність та ініціативність і проявив сумлінне ставлення, наполегливість та старанність у підготовці, організації та проведенні навчальних занять. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. Здобувач дотримувався принципів академічної доброчесності

7.6 Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок спіранта, набутих на педагогічній практиці, встановлюється за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка з практики	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, курсовий проєкт (робота), практика	залік
96-100	A	5 (відмінно)	зараховано
90-95	B	5 (відмінно)	
75-89	C	4 (добре)	
66-74	D	3 (задовільно)	
60-65	E	3 (задовільно)	
35-59	FX	2 (незадовільно)	незараховано
1-34	F		

Оцінка за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і в залікову книжку аспіранта. Підсумки педагогічної практики можуть обговорюватися на засіданнях кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою.

8 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1 Базова література

1. Креч Т.В., Дитюк С.О. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. до самот. вивч. дисципліни для здобувачів вищ. освіти другого рівня усіх спец. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2022. 143 с.
2. Кучинська І.О. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д.Г., 2020. 290 с.
3. Тюріна В.О. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / за заг. ред. О.І. Федоренко; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Бровін О.В., 2020. 239 с.
4. Прокопів Л.М. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 172 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2647/1/Навчально-методичний%20посібник.pdf>.
5. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою: Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05#Text>.

8.2 Допоміжна література

6. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
7. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с.
8. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>.
9. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Passport_spec/polozhennja-pro-pidgotovku-zdobuvachiv-phd....pdf.
10. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-v-hnure-2023.pdf.

11. Положення про педагогічну практику здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Passport_spec/221-vid-08.07.2021-pro-vvedennja-v-diju-rishennja-vchenoi-radi-universitetu-1.pdf.

8.3 Методичні матеріали

12. Методичні рекомендації до організації та проходження педагогічної практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка» / Упоряд. І.В. Колупаєва, Т.В. Полозова. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2023. 30 с. pdf 0,45 Мб.

9 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

2. Наукова бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: <http://lib.nure.ua>.

3. Електронний архів відкритого доступу Харківського національного університету радіоелектроніки. Наукові праці викладачів кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/document/67>.

4. Сайт кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки. Робочі програми навчальних дисциплін. URL: <http://eces.nure.ua/studentam/anotacii-disciplin-2/anotacii-disciplin-specialnist-073-menedzhment-osvitnja-programa-upravlinnja-finansovo-ekonomichnoju-bezpekoju/robochi-programi>.

5. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>.